ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 33 (233) | Субота, 20 лістапада 1976 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

З ВЫСОКАЙ УЗНАГАРОДАЙ!

За дасягнутыя поспехі на XXI Алімпійскіх гульнях, VI летняй Спартакіядзе народаў СССР і высокія паказчыкі ў развіцці фізкультурна-масавай і спартыўнай работы ў дзевятай пяцігодцы, вялікая група спартсменаў, іх трэнераў, работнікаў фізічнай культуры, партыйных і савецкіх работнікаў Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР ад 12 лістапада 1976 года ўзнагароджана Ганаровай граматай і Граматай Вярхоўнага Савета БССР.

Ганаровай граматай узнагароджаны студэнт факультэта фізічнага выхавання нашага ўніверсітэта, чэмпіён VI летняй Спартакіяды народаў СССР па веславанні на байдарках ВЕРАБ'ЁЎ Віктар Яфімавіч, а таксама яго трэнер ГАЎРЫЛЕНКА Мікалай Васільевіч з Рагачова, які завочна закончыў ГДУ.

Грамат Вярхоўнага Савета БССР удастоены студэнтка факультэта фізвыхавання, сярэбраны прызёр VI летняй Спартакіяды СССР па веславанні на байдарках ТРАХІМЕНАК Надзежда Пятроўна і выпускніца эканамічнага факультэта, удзельніца XXI Алімпійскіх гульняў МАРЫНЕНКА Надзежда Барысаўна, якая працуе цяпер трэнерам па лёгкай атлетыцы Гомельскага райсавета ДСТ «Лакаматыў».

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ ПЛЕНУМЕ ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ

У Мінску 17 лістапада адбыўся чарговы, IV пленум Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі.

Пленум ЦК КПБ разгледзеў пытанні:

1. Аб задачах партыйных арганізацый рэспублікі ў сувязі з рашэннямі кастрычніцкага (1976 г.) Пленума ЦК КПСС і прамовай на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева.

2. Аб Дзяржаўным пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1976—1980 гады і аб Дзяржаўным плане развіцця народнай гаспадаркі БССР на 1977 год.

3. Аб унясенні ў мерапрыемствы Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі па выкананню рашэнняў XXV з'езда КПСС дапаўненняў і ўдакладненняў, якія зыходзяць з вынікаў кастрычніцкага (1976 г.) Пленума ЦК КПСС і ў сувязі з прыняццем Дзяржаўнага пяцігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1976—1980 гады і Дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1977 год.

З дакладам «Аб задачах партыйных арганізацый рэспублікі ў сувязі з рашэннямі кастрычніцкага (1976 г.) Пленума ЦК КПСС і прамовай на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева» выступіў кандыдат у члены Палітбюро ЦК КПСС, першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі П. М. МАШЭРАЎ.

Па пытанню «Аб Дзяржаўным пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1976—1980 гады і аб Дзяржаўным плане развіцця народнай гаспадаркі БССР на 1977 год» з дакладам выступіў Старшыня Савета Міністраў БССР Ц. Я. КІСЯЛЁЎ.

З паведамленнем аб унясенні ў мерапрыемствы Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі па выкананню рашэнняў XXV з'езда КПСС дапаўненняў і ўдакладненняў, якія зыходзяць з вынікаў кастрычніцкага (1976 г.) Пленума ЦК КПСС і ў сувязі з прыняццем Дзяржаўнага пяцігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1976—1980 гады і Дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1977 год выступіў другі сакратар ЦК КП Беларусі А. Н. АКСЁНАЎ.

Па абмеркаваных пытаннях пленум Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі прыняў адпаведную пастанову.

Пленум ЦК Кампартыі Беларусі цалкам і поўнасцю адобрыў і прыняў да няўхільнага выканання рашэнні кастрычніцкага (1976 г.) Пленума ЦК КПСС, палажэнні і вывады, змешчаныя ў прамове на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева.

Пленум ЦК КПБ адобрыў у асноўным праекты Дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1976—1980 гады, Дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі БССР на 1977 год і вырашыў унесці іх на разгляд сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

У абстаноўцы вялікага працоўнага і палітычнага ўздыму савецкіх людзей, выкліканага рашэннямі кастрычніцкага (1976 г.) Пленума ЦК КПСС, прамовай на Пленуме Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. Брэжнева, 18 лістапада ў Мінску пачала работу чацвёртая сесія Вярхоўнага Савета Беларускай ССР дзевятага склікання.

На разгляд Вярхоўнага Савета Беларускай ССР уносяцца наступныя пытанні:

1. Аб Дзяржаўным пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1976—1980 гады.

2. Аб Дзяржаўным плане развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1977 год.

3. Аб Дзяржаўным бюджэце Беларускай ССР на 1977 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту Беларускай ССР за 1975 год.

Гэтыя пытанні ўносяцца Саветам Міністраў Беларускай ССР.

4. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

5. Аб утварэнні пастаяннай камісіі па пытаннях працы і быту жанчын, аховы мацярынства і дзяцінства Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Пытанні ўносяцца Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Слова для даклада аб Дзяржаўным пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1976—1980 гады і аб Дзяржаўным плане развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР на 1977 год атрымлівае Старшыня Савета Міністраў БССР дэпутат Ц. Я. Кісялёў.

З дакладам аб Дзяржаўным бюджэце Беларускай ССР на 1977 год і аб выкананні Дзяржаўнага бюджэту Беларускай ССР за 1975 год выступіў міністр фінансаў Беларускай ССР дэпутат Б. І. Шаціла.

Учора, 19 лістапада, чацвёртая сесія Вярхоўнага Савета Беларускай ССР дзевятага склікання працягвае сваю работу.

(БЕЛТА).

ЛЕНІНСКІ ЎРОК

У ПРЫСУТНАСЦІ ДЭЛЕГАТА XXV З'ЕЗДА КПСС

У акадэмічных групах гісторыка-філалагічнага факультэта, як і ва ўсім універсітэце, гэтымі днямі праходзіць Ленінскі ўрок «Рашэнні XXV з'езда КПСС — у жыццё!». Асабліва цікавым ён атрымаўся ў групах Г-31 і Г-32. Студэнты запрасілі на ўрок дэлегата XXV з'езда КПСС, перадавую работніцу фабрыкі «8-га Сакавіка» Марыю Аляксандраўну Плескую, якая з'яўляецца адной з ініцыятараў спаборніцтва за датэрміновае выкананне заданняў дзесятай пяцігодкі.

На ўроку са змястоўнымі дакладамі, прысвечанымі матэрыялам кастрычніцкага Пленума ЦК КПСС (1976 г.), выступілі камсамольцы Ларыса Касьянава, Андрэй Лук'яновіч, Галіна Матусевіч, Валянціна Гаравая.

З захапленнем слухалі студэнты выступленне М. А. Плескай. Марыя Аляксандраўна расказала пра работу XXV з'езда КПСС, аб цікавых сустрэчах у Крамлёўскім Палацы з'ездаў і сталіцы нашай Радзімы — Маскве, пра ўласны жыццёвы і працоўны шлях, пра свой патрыятычны пачын па датэрміноваму выкананню заданняў юбілейнай, дзесятай пяцігодкі, адказала на шматлікія пытанні.

Ва ўдзячнасць аб памятнай сустрэчы студэнты ўручылі М. А. Плескай кветкі.

В. ВЗДОРАВА,
камсорг 3-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

На здымку: на Ленінскім уроку выступае дэлегат XXV з'езда КПСС М. А. Плеская.

Фота **А. Шчыгрова.**

ВУЧОНЫЯ —ВЫТВОРЧАСЦІ

АБ ЭФЕКТЫЎНЫМ ВЫКАРЫСТАННІ НОВАЙ ТЭХНІКІ

На мінулым тыдні ў пятніцу Гомельскі гарком КПБ, камітэт па эканоміцы і арганізацыі вытворчасці Гомельскага абласнога савета НТТ, Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт і Гомельскі аддзел Беларускага навукова-даследчага інстытута навукова-тэхнічнай інфармацыі правялі навукова-практычную канферэнцыю «Павышэнне эфектыўнасці выкарыстання новай тэхнікі ў вытворчасці».

На канферэнцыі было заслухана і абмеркавана шэсць дакладаў. Два з іх былі зроблены вучонымі эканамічнага факультэта ГДУ: кандыдатам эканамічных навук Я. Я. Вяршыгарой на тэму: «Удасканальванне планавання тэхнічнага прагрэсу на прадпрыемствах машынабудавання Гомельскай вобласці» і загадчыкам кафедры галіновых эканомік, прафесарам С. А. Кімам на тэму: «Эканамічная эфектыўнасць паляпшэння выкарыстання новай тэхнікі на вытворчасці».

НА АСНОВЕ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Паміж эканамічным факультэтам ГДУ і заводам «Гомсельмаш» заключаны дагавор на сацыялістычнае супрацоўніцтва. Вучоныя ўніверсітэта сталі цяпер пастаяннымі наведвальнікамі калектыву машынабудаўнікоў. Тут перыядычна праводзіцца «Дзень навукі». Адбыўся ён і ў мінулы аўторак. Перад работнікамі завадакіраўніцтва з лекцыяй «Удасканальванне сістэмы кіравання» выступіў загадчык кафедры галіновых эканомік, прафесар С. А. Кім. «Планаванне — цэнтральнае звяно сістэмы кіравання» — тэма лекцыі кандыдата эканамічных навук Я. Я. Вяршыгары, якую з вялікай цікавасцю выслухалі рабочыя трэцяга механічнага цэха.

З актуальнымі лекцыямі выступілі кандыдаты эканамічных навук: І. К. Кекіш — у першым механічным цэху, А. В. Нявераў — у аддзеле тэхнічнага кантролю, Т. Д. Трацэўская — у тэрмічным і парасілавым цэхах, кандыдат гістарычных навук Т. П. Трацэўская — у ліцейным цэху шэрага чыгуна, выкладчык П. А. Дуброўскі — у механазборачным цэху, аспірант У. Я. Пашук — у ліцейным цэху цвёрдага чыгуна.

Цяпер, калі гомсельмашаўцы праводзяць рэканструкцыю завода і рыхтуюцца да выпуску самаходнага кормаўборачнага камбайна, вучоныя-эканамісты ўніверсітэта заклапочаны аб тым, каб аказаць машынабудаўнікам як мага большую дапамогу ў паспяховым выкананні пастаўленага перад імі партыяй і ўрадам адказнага задання.

На IV справаздачна-выбарнай прафсаюзнай канферэнцыі супрацоўнікаў універсітэта

ЗАЙМАЦЬ АВАНГАРДНУЮ РОЛЮ

Як мы паведамлялі, у актавай зале ўніверсітэта адбылася IV справаздачна-выбарная прафсаюзная канферэнцыя прафесарска-выкладчыцкага, вучэбна-дапаможнага і адміністрацыйна-гаспадарчага персаналу ГДУ.

Са справаздачай аб дзейнасці мясцовага камітэта выступіла старшыня мясцкома **А. В. Саннікава.**

У дакладзе была падрабязна прааналізавана работа ўсіх пастаянных камісій мясцовага камітэта, дадзена ацэнка калектыву ўніверсітэта па далейшаму павышэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

За справаздачны перыяд, адзначалася ў дакладзе, мясцком універсітэта многае зрабіў па ўдасканальванню вучэбна-метадычнай, навукова-даследчай работы, выхаванню камуністычных адносін да працы, паспяховаму выкананню сацыялістычных абавязацельстваў. У сваёй дзейнасці мясцовы камітэт абапіраўся на шырокі прафсаюзны актыў універсітэта.

Прафсаюзная арганізацыя не знаходзілася ў баку ад той работы, якая праводзілася рэктаратам, парткомам, дэканатамі і кафедрамі па падбору, рацыянальнай растаноўцы, выхаванню і павышэнню кваліфікацыі педагагічных кадраў. Выбранне і перавыбранне па конкурсу прафесарска-выкладчыцкага саставу праходзіла ў абстаноўцы высокай патрабавальнасці. Прафсаюзныя арганізацыі кафедр і факультэтаў правільна падыйшлі да ацэнкі работы сваіх таварышаў, рэкамендуючы іх на займаемую пасаду.

За справаздачны перыяд мясцовым камітэтам паспяхова праведзена работа па арганізацыі сацыялістычнага спаборніцтва паміж факультэтамі і кафедрамі. Вынікі грамадскіх аглядаў паказалі, што найлепшым чынам арганізавана сацспаборніцтва на эканамічным і фізічным факультэтах. Кафедры гэтых факультэтаў дабіваюцца актыўнага ўздзеяння на павышэнне эфектыўнасці працы выкладчыкаў, лабарантаў, аспірантаў і студэнтаў. Выкладчыкі і навуковыя супрацоўнікі кафедр прынялі канкрэтныя індывідуальныя абавязацельствы, ход выканання якіх абмяркоўваецца на сходах прафгруп. Па выніках 1975 года пераможцам сацыялістычнага спаборніцтва стаў фізічны факультэт. Яму прысуджаны пераходны Чырвоны Сцяг, вымпел, Ганаровая грамата рэктарата, парткома і мясцкома.

Шмат увагі мясцком удзяляў далейшаму паляпшэнню культурна-масавай і спартыўна-аздараўленчай работы.

Ва ўніверсітэце распрацаваны і паспяхова рэалізуюцца канкрэтныя мерапрыемствы па вывучэнню і прапагандзе матэрыялаў XXV з'езда КПСС і XXVIII з'езда КПБ. Сумесна з усімі грамадскімі арганізацыямі ГДУ мясцовы камітэт правёў урачыстыя вечары, прысвечаныя традыцыйным савецкім святам. Сістэматычна арганізоўваліся творчыя сустрэчы супрацоўнікаў універсітэта з артыстамі тэатра, кіно, эстрады. Традыцыйнай стала круглагадовая спартакіяда «Здароўе» сярод супрацоўнікаў ГДУ па шахматах, шашках, валейболу, стральбе, мнагабор'ю ГПА.

А. В. Саннікава ўскрыла таксама недахопы і пралікі, якія мелі месца ў рабоце мясцовага камітэта. Яна адзначыла, што недастаткова ўдзялялася ўвагі вытворчым пытанням, умацаванню працоўнай дысцыпліны супрацоўнікаў універсітэта, паляпшэнню ўмоў быту маладых спецыялістаў.

У спрэчках па дакладу інжынер па тэхніцы бяспекі і ахове працы **І. Ф. Сяцяеў** гаварыў аб вялікай рабоце, праведзенай камісіяй па тэхніцы бяспекі і ахове працы за справаздачны перыяд. На аб'ектах універсітэта, на многіх кафедрах і іншых участках зроблены рамонт вучэбна-лабараторнага, тэхналагічнага і вытворчага абсталявання. У выкананні гэтых мерапрыемстваў праявілі настойлівасць кіраўніцтва і работнікі адміністрацыйна-гаспадарчай часткі. З кожным годам усё больш выкладчыкаў, лабарантаў прымаюць удзел у паляпшэнні ўмоў працы і вучобы ў лабараторыях, майстэрнях.

Старшыня прафкома ўніверсітэта **Н. Колтышава** звярнула ўвагу на пытанне лепшай арганізацыі культурнага адпачынку студэнтаў. Трэба шукаць новыя формы і напрамкі ў дзейнасці культмасавых сектараў, гаварылася ў яе выступленні. Мерапрыемстваў, якія праводзяцца ў нас, яшчэ недастаткова. Актавая зала ГДУ ўмяшчае 700 чалавек, а ва ўніверсітэце займаецца больш 4 тысяч студэнтаў і працуе больш 500 выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Неабходна актывізаваць культурна-масавую работу на факультэтах, праводзіць сумесныя вечары адпачынку некалькіх факультэтаў.

М. В. Гусева расказала аб дзейнасці ўзначальваемага ею прафсаюзнага бюро гісторыка-філалагічнага факультэта, якое сістэматычна абмяркоўвала на сваіх пасяджэннях пытанні стану працоўнай і вучэбнай дысцыпліны, студэнцкай навуковай работы, выхаваўчых і спартыўна-масавых мерапрыемстваў.

Начальнік НДС **М. І. Твардоўскі** ў сваім выступленні асноўную ўвагу звярнуў на паляпшэнне арганізацыі навукова-даследчай работы ва ўніверсітэце, адзначыў, што цяпер на больш высокім узроўні вядзецца кіраўніцтва ходам выканання НДР, створаны навуковыя лабараторыі на грамадскіх пачатках, рэгулярна праводзяцца навуковыя семінары, тэматыка работ скаардынавана з вядучымі навуковымі ўстановамі АН БССР. Аднак неабходна шырэй прапагандаваць навукова-тэхнічныя дасягненні, своечасова падаваць заяўкі для ўдзелу ГДУ ў экспазіцыях ВДНГ СССР, прысвечаных 60-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Мэтазгодна стварыць на кожным факультэце грамадскія групы пад кіраўніцтвам прафбюро для падрыхтоўкі неабходных экспанатаў для выставак, каб прадставіць усе дасягненні нашага ўніверсітэта.

Аб істотных недахопах у рабоце культурна-масавай камісіі мясцкома гаварыла яе старшыня **І. В. Хадалевіч.** Яна адзначыла, у прыватнасці, што не існавала належных кантактаў мясцовага камітэта з камсамольскімі арганізацыямі ўніверсітэта, (студэнтаў і супрацоўнікаў). Яны мала займаліся культмасавай работай, якая з'яўляецца адным з асноўных звенняў ідэйнага выхавання моладзі.

У спрэчках выступілі таксама выкладчык кафедры англійскай мовы **Л. С. Кавалеўская**, загадчыца студэнцкай сталовай **Ф. К. Філон,** прафесар кафедры оптыкі фізічнага факультэта **В. П. Рвачоў.**

Па справаздачнаму дакладу была прынята адпаведная пастанова.

Канферэнцыя прызнала работу мясцовага камітэта здавальняючай. Выбраны новы састаў мясцкома і рэвізійнай камісіі, дэлегаты на абласную канферэнцыю.

НОВЫ САСТАЎ МЯСЦКОМА

Саннікава Анна Васільеўна — старшыня мясцкома.

Епіхава Маргарыта Уладзіміраўна — сакратар мясцкома.

Дзяменцьева Ляля Аляксандраўна — казначэй мясцкома.

ВЫТВОРЧАЯ КАМІСІЯ:

Акуліч Мікалай Уладзіміравіч — старшы выкладчык кафедры механікі.

Твардоўскі Міхаіл Іванавіч — начальнік НДС.

Бабына Уладзімір Піліпавіч — старшы выкладчык эканамічнага факультэта.

Грынчык Мікалай Міхайлавіч — загадчык кафедры беларускай літаратуры.

Окрут Анатоль Іванавіч — выкладчык кафедры палітэканоміі.

ЖЫЛЛЁВА-БЫТАВАЯ КАМІСІЯ

Башкірцава Эльга Сямёнаўна — загадчыца кафедры нямецкай і французскай моў.

Епіхава Маргарыта Уладзіміраўна — лабарант кафедры галіновых эканомік.

Гурэвіч Нэлі Абрамаўна — бібліятэкар.

Роўба Яўген Аляксеевіч — старшы выкладчык кафедры матэматычнага аналізу.

КУЛЬТУРНА І СПАРТЫЎНА-МАСАВАЯ КАМІСІЯ:

Хадалевіч Ірына Васільеўна — выкладчык кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны.

Перхунова Нэлі Іванаўна — асістэнт кафедры хіміі.

Каляда Віктар Антонавіч — старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання.

Шынкароў Аляксандр Андрэевіч — загадчык лабараторыямі кафедры агульнай геалогіі.

КАМІСІЯ ПА ТЭХНІЦЫ БЯСПЕКІ І АХОВЕ ПРАЦЫ:

Шафарэнка Віталь Мікалаевіч — выкладчык кафедры агульнай фізікі.

Сувіжэнкаў Аляксандр Ціханавіч — галоўны энергетык ГДУ.

КАМІСІЯ САЦЫЯЛЬНАГА СТРАХАВАННЯ

Саннікава Анна Васільеўна — дацэнт кафедры педагогікі і псіхалогіі.

Епіхава Маргарыта Уладзіміраўна — лабарант кафедры галіновых эканомік.

Дзяменцьева Ляля Аляксандраўна — інспектар аддзела кадраў.

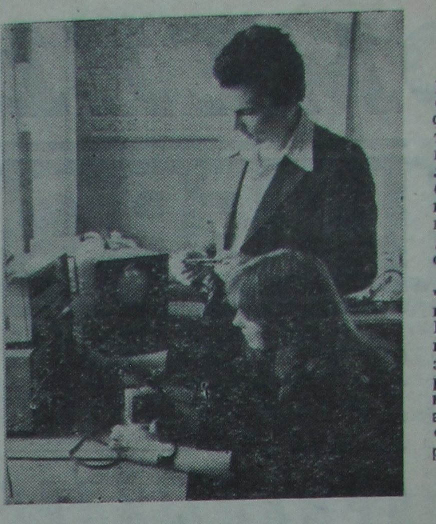

Каб стаць добрымі спецыялістамі, студэнтам фізічнага факультэта даводзіцца выконваць шмат лабараторных работ. Іх выкананне па-сапраўднаму захапляе будучых спецыялістаў.

НА ЗДЫМКУ: чацвёртакурсніцы Н. Сырнікава і Н. Афанаськова на практычных занятках у лабараторыі рэнтгенаструктурнага аналізу.

Фота А. Шчыгрова.

КАНФЕРЭНЦЫЯ ВУЧОНЫХ-ЗАОЛАГАЎ

Нядаўна ў Мінску праходзіла IV заалагічная канферэнцыя Беларускай ССР, на якой было прадстаўлена звыш 200 дакладаў па такіх раздзелах заалогіі, як біялагічныя асновы асваення, рэканструкцыі і аховы жывёльнага свету, змены фаўны пад уплывам меліярацыі і іншых антрапагенных фактараў, экалогія і сістэматыка жывёл, паразіта і паразітарныя захворванні.

Дакладам аб асноўных напрамках нацыянальнай экалагічнай праграмы ў СССР канферэнцыю адкрыў член-карэспандэнт АН БССР загадчык аддзела заалогіі і паразіталогіі Л. М. Сушчэня.

Вялікую цікавасць ва ўдзельнікаў канферэнцыі выклікаў прачытаны на пленарным пасяджэнні даклад супрацоўнікаў аддзела заалогіі і паразіталогіі АН БССР І. Т. Арзамасава, М. С. Долбіка і Э. І. Хацько «Змены наземнай фаўны Беларускага Палесся пад уздзеяннем меліярацыі зямель».

На канферэнцыі працавалі 4 секцыі: водных жывёл з падсекцыямі «водныя беспазваночныя» і «рыбы», наземных пазваночных, фаўны і экалогіі насякомых, паразіталогіі. Прачытаныя даклады сведчаць аб росце кадраў, актуальнасці даследаванняў беларускіх заолагаў, пашырэнні геаграфіі даследчых цэнтраў, фарміраванні інтэнсіўна і плённа працуючых калектываў заолагаў у абласных гарадах, у тым ліку ў Гомельскім універсітэце.

У рабоце канферэнцыі прымалі ўдзел супрацоўнікі кафедры заалогіі і дарвінізму нашага ўніверсітэта, якія прачыталі 5 дакладаў. Два з іх былі зроблены выкладчыкамі сумесна са студэнтамі. Даклад дацэнта І. П. Арабінай з'яўляецца вынікам работы выкладчыкаў і студэнтаў ГДУ і аддзела заалогіі і паразіталогіі АН БССР, якая вялася на аснове дагавораў аб доўгачасовым творчым супрацоўніцтве. З увагай і цікавасцю ўдзельнікі канферэнцыі выслухалі даклады старшага выкладчыка А. Д. Ціханскага і студэнткі І. Петрачэнка, аспіранта В. Верамеева, асістэнта В. П. Родзікава. Асабліва зацікавіла ўсіх членаў энтамалагічнай секцыі выступленне аспіранта В. Верамеева «Энергетычная характарыстыка глебавай мезафаўны асноўных тыпаў дуброў Прыпяцкага запаведніка». Свае даследаванні малады вучоны пачаў яшчэ студэнтам. Гэта дазваляе яму паспяхова займацца ў аспірантуры і, як паказала абмяркоўванне яго працы на канферэнцыі, дае аснову для важных у тэарэтычным і практычным плане вывадаў.

Б. САВІЦКІ,
прафесар, загадчык кафедры заалогіі і дарвінізму.

Аб сацыялістычным ладзе жыцця

СЭНС ЖЫЦЦЯ

Векавыя пытанні чалавечага жыцця. Яны ўзнікаюць перад кожным з нас. І кожны чалавек павінен знайсці адказы на іх. Сярод гэтых векавых пытанняў пярвейшым з'яўляецца тое, якое закранае **сэнс жыцця.** У чым вышэйшыя каштоўнасці нашага быцця? Дзеля чаго варта жыць? Што варта адстайваць і зацвярджаць у жыцці?

У адказах на гэтыя пытанні можна чотка правесці мяжу буржуазнага і сацыялістычнага ладу жыцця, выдзеліць хібы ў ладзе жыцця асобных людзей.

Я гутару з двума студэнтамі эканамічнага факультэта. Віталь Драбышэўскі — ленінскі стыпендыят, Аляксандр Нілаў — кандыдат на выключэнне з універсітэта. Так сказаць, асобы — працілеглыя: лепшы і горшы ў студэнцкім калектыве факультэта.

Прашу Віталя пракаментыраваць наступныя радкі з паэмы Я. Еўтушэнкі:

Если цвесть —
так в полный колос,
Если взмыть —
так выше звёзд,
Если петь —
так в полный голос,
Если встать —
так в полный рост!

— Толькі так і варта жыць, — гаворыць Драбышэўскі. — Без пастаяннага імкнення да ўдасканальвання, без перадольвання ўсіх рубяжоў жыць нецікава.

— А як можна расцаніць жыццёвую позу (іменна позу, а не жыццё) Аляксандра Нілава?

— Лічу, што ён не жыве ў поўную меру сваіх магчымасцей, і гэтым самым наносіць шкоду не толькі грамадству, але і сабе.

Звяртаюся да Аляксандра.

— Як расцэньваеш сваю позу?

— Стаяць дык яно трэба ў поўны рост. Фізічна я так і раблю. А ў жыцці? Не ведаю, не думаў. Не аматар я выдзяляцца сярод натоўпу. Не лезу туды, куды мяне не просяць.

Я гавару Аляксандру аб тым, што любы чалавек варты

У ДНІ ЭКАНАМІСТА

УДЗЕЛЬНІК КАНФЕРЭНЦЫІ— ПАТРЫЁТ КІПРА

На мінулым тыдні ва ўніверсітэце праходзілі традыцыйныя «Дні эканаміста». Іх састаўной часткай была навуковая канферэнцыя. На гэты раз разам з іншымі гасцямі, у ёй прымаў удзел грамадзянін Кіпра Караклас Андрэас, які займаецца ў Кіеўскім інстытуце народнай гаспадаркі.

Уступным словам канферэнцыю адкрыў дэкан эканамічнага факультэта І. П. Трацэўскі. Ён звярнуўся з цёплымі прывітальнымі словамі да гасцей, выкладчыкаў і студэнтаў факультэта, пажадаў новых поспехаў у навуковай рабоце. Увазе ўдзельнікаў канферэнцыі былі прадстаўлены творчыя работы студэнтак 4-га курса факультэта В. Максіменка, Я. Новікавай, Т. Афанасенка, другакурсніцы Т. Яфрэмавай. З вялікай цікавасцю былі праслуханы і навуковыя даклады гасцей. Караклас Андрэас, напрыклад, выступіў з дакладам на тэму «Асноўныя праблемы эканамічнага развіцця Кіпра», госці з Кіева і Вільнюса ахарактарызавалі эканамічнае развіццё сваіх рэспублік.

Пасля канферэнцыі адбылася сустрэча гасцей з вядучымі выкладчыкамі, іншымі студэнтамі эканамічнага факультэта. І. П. Трацэўскі расказаў гасцям аб гісторыі стварэння ўніверсітэта, факультэта, выказаў надзею, што навуковыя сувязі эканамістаў з іншымі навучальнымі ўстановамі краіны будуць развівацца і далей.

З адказным словам выступіў выкладчык Кіеўскага інстытута народнай гаспадаркі імя Д. С. Каротчанкі У. Т. Банрук. Ён падзякаваў усіх выкладчыкаў, студэнтаў факультэта за цёплы прыём.

На здымку: З дакладам выступае Караклас Андрэас.

Ганаровы госць з Кіпра расказаў аб барацьбе свайго народа за тэрытарыяльную цэласнасць вострава. Гнеўна гучалі яго словы ў адрас агрэсіўных колаў, якія спрабуюць сарваць вырашэнне кіпрскага пытання ў Савеце Бяспекі. Нядаўна было арганізавана пакушэнне на прэзідэнта Кіпра архіепіскапа Макарыёса.

Цяпер Кіпр падзелены: грэкі-кіпрыёты жывуць на поўдні краіны, туркі-кіпрыёты — на поўначы. У гэтай маленькай краіне знаходзіцца больш 40 тысяч турэцкіх салдат. Вось ужо на працягу 7 гадоў (Андрэасу было 17, калі ён стаў камуністам) малады кіпрскі патрыёт змагаецца за суверынітэт сваёй краіны, за вывад амерыканскага ваеннага флоту з Міжземнамор'я. Андрэас—прыхільнік прэзідэнта Макарыёса. Цёпла і сардэчна дзякаваў Андрэас усяму савецкаму народу, ураду нашай краіны за дапамогу Кіпру, за прадстаўленую магчымасць вучыцца ў Савецкім Саюзе.

На памяць аб знаходжанні ў Гомелі Андрэас уручыў дэкану І. П. Трацэўскаму вымпел.

Вынікі навуковай канферэнцыі былі падведзены на традыцыйным вечары «Эканаміст-76». Нашы госці і студэнты факультэта за лепшыя даклады былі ўзнагароджаны граматамі і падарункамі.

У мінулую нядзелю адбылося знаёмства гасцей з Гомелем. Наменнік дэкана факультэта І. К. Кекіш расказаў ім аб памятных мясцінах горада. Каля Вечнага агню мінутай маўчання была ўшанавана памяць загінуўшых.

Караклас Андрэас уручыў удзельнікам канферэнцыі эмблему камуністаў Кіпра.

В. КАРПАЎ,
намеснік сакратара бюро ЛКСМБ эканамічнага факультэта па навуковай рабоце.

З ДОБРЫМ ГУСТАМ

Выстаўка мастацкай творчасці, якая ўваходзіла ў праграму «Дзён эканаміста» і была адкрыта на 3-м паверсе галоўнага корпуса ў мінулую суботу, выклікала жывую цікавасць усіх яе наведвальнікаў, сярод якіх знаходзіліся і госці эканамічнага факультэта. Аб тым, што прадстаўленыя на выстаўцы экспанаты выкананы па-майстэрску, з добрым густам, сведчаць пакінутыя ў Кнізе водзываў запісы.

Жанравая разнастайнасць выстаўкі была даволі шырокай. Тут экспанаваліся малюнкі і плакаты, фотаздымкі і фотагазеты, чаканка і графіка, насценныя газеты і альбомы груп факультэта.

Аргкамітэту прыйшлося шмат папрацаваць, перш чым вызначыць пераможцаў, аддаць пальму першынства таму ці іншаму ўдзельніку выстаўкі. І ўсё ж лепшымі з лепшых прызнаны работы А. Шынкарэнка (чаканка), А. Мажарава і А. Паутава (фотаздымкі), Н. Астроўскай (малюнкі), І. Анісавец (гравюра). Лепшым аказаўся альбом у групе Т-42, а група 0-23 заняла першае месца ў конкурсе насценных газет.

Пераможцы выстаўкі ўзнагароджаны граматамі.

Т. РУБАН,
студэнтка 2-га курса.

На эканамічным факультэце шмат аматараў мастацкай самадзейнасці. Без іх удзелу не абыходзіцца ні адно мерапрыемства. Свае таленты паказалі будучыя эканамісты і на вечары працоўнай славы.

НА ЗДЫМКУ: выступаюць самадзейныя артысты факультэта. Фота **А. Мажарава.**

ВЕЧАР ПРАЦОЎНАЙ СЛАВЫ

Святочны і радасны настрой панаваў 11 лістапада ў актавай зале ўніверсітэта. Студэнтам эканамічнага факультэта, удзельнікам працоўнага семестра-76, было аб чым успомніць на вечары працоўнай славы факультэта. Ім прыемна было рапартаваць сваім сябрам, гасцям — удзельнікам «Дзён эканаміста» — аб важкіх здабытках будаўнічых атрадаў у трэцім, працоўным семестры. На будоўлях, услед за вучэбнымі экзаменамі, яны вытрымалі яшчэ адзін — на стойкасць характару, сілу волі, працоўную загартоўку.

На вечары з дакладам аб рабоце СБА факультэта выступіў сакратар бюро ЛКСМБ А. Сенін. Ён адзначыў, што мінулае лета для байцоў будаўнічых атрадаў дало вельмі многае: рабяты набылі такія неабходныя для сапраўднага студэнта якасці, як цвёрдасць у сваіх поглядах, мэтанакіраванасць.

У дакладзе паведамлялася аб атрадах-пераможцах сярод СБА факультэта. Імі сталі — «Саюз», «Белая Русь» імя Е. Барыкіна, «Радуга» і «Купалінка».

Колькасць студэнтаў, жадаючых стаць байцамі будаўнічага атрада, — зазначыў А. Сенін, —павялічваецца з кожным годам. Таму на факультэце растуць і набіраюць моц СБА. Пачалася падрыхтоўка да наступнага працоўнага семестра. Цяпер мы змагаемся за прысваенне зводнаму будаўнічаму атраду факультэта імя 60-годдзя Вялікага Кастрычніка.

Свае таленты на вечары прадэманстравалі агітбрыгады СБА.

. Н КУНДЗЕЛЕЎ,
студэнт 2-га курса эканамічнага факультэта.

павагі, калі не за цяперашняе, дык за будучае, або хаця б за мінулае. Хацелася б верыць, што яго цяперашняя поза — часовая. У Нілава павінна хапіць сіл, каб распраміцца і стаць ва ўвесь рост чалавека, сапраўднага савецкага студэнта.

Мы не ўтойваем таго, што яшчэ не пазбавіліся прыкрых перажыткаў мінулага. Таму не страцілі і ў наш час свайго сэнсу словы вялікага пісьменніка А. М. Горкага, якія датычацца абывацеляў, мяшчан, усякага рода адшчапенцаў:

А вы на земле проживёте,
Как черви слепые живут.
Ни сказок про вас не
расскажут,
Ни песен про вас не споют.

— Што можна сказаць па гэтаму поваду? — працягваю дыялог са студэнтамі.

Аляксандр Нілаў: Казак пра мяне, канешне, не раскажуць. Песень тым больш не праспяваюць. Ды мне гэтага не вельмі трэба. Я не хачу, каб мяне хвалілі, як не хочацца, каб і дакаралі.

— А цябе хвалілі хоць бы раз, Аляксандр?

— У школе было. А ва ўніверсітэце — не прыпамінаецца.

— Віталь, — звяртаюся да Драбышэўскага, — ці не лічыш, што над словамі А. М. Горкага варта задумацца не толькі Нілаву, але і некаторым іншым студэнтам універсітэта?

— Бясспрэчна. Працуючы ў камсамольскай арганізацыі, вельмі востра адчуваеш гэту цяжкасць. На нашым факультэце такімі з'яўляюцца студэнты В. Лебедзеў, В. Церашкавец, І. Заяц, І. Скроб і некаторыя іншыя. Даводзіцца пераключаць свае сілы і здольнасці, а галоўнае час, на тое, каб «няньчыцца» з імі.

Пагаджаюся з Віталем. Заставацца ў вузкім абмежаваным свеце асабістых інтарэсаў і задавальненняў сапраўды могуць толькі людзі, пра якіх пісаў у свой час А. М. Горкі.

К. Маркс неаднаразова паўтараў, што сэнсам сапраўднага жыцця чалавека можа быць толькі барацьба. У актыўнай пераўтваральнай барацьбе за ісцінныя каштоўнасці працоўнага чалавека — мір, працу, роўнасць, братэрства, шчасце—сутнасць ідэалогіі марксізму-ленінізму, сутнасць жыцця кожнага камуніста, камсамольца, кожнага свядомага чалавека.

Аднак іншы раз некаторыя студэнты пытаюць: «З кім змагацца цяпер, на стадыі развітага сацыялізму? Ворагаў жа няма. Усе заняты агульнай справай, імкнуцца да адзінай мэты — да камунізму».

Як жа разумеюць гэта пытанне мае субяседнікі?

Віталь Драбышэўскі: На жаль, ворагаў яшчэ больш чым дастаткова. Возьмем адкрытых фашыстаў, ускормленых антыкамунізмам. Яны ёсць у ФРГ і Чылі, у ЗША і Паўднёвай Карэі. Хіба забудзеш генералаў, якія пагражаюць зброяй і дзяльцоў, што нажываюцца на так званых «малых войнах», як, напрыклад, у Ліване. Ёсць недахопы і ў нашай краіне, супраць якіх мы таксама павінны весці барацьбу.

Аляксандр Нілаў: Ворагаў у мяне сапраўды няма. Да некаторых людзей я адношуся непрыязна, але змагацца з імі не думаю.

— А ці не здаецца табе, Нілаў, што сам сабе з'яўляешся ворагам?

— Магчыма. Але такога рэзкага раздваення ў сябе не адчуваю.

Мне становіцца шкада, што Аляксандр падавіў у сабе ўсё добрае, сапраўднае, мэтанакіраванага Нілава для дагаджэння Нілаву лёгкадумнаму, шэраньkаму, бязмэтава марнуючага жыццё. Цяжка яму будзе жыць. Ці ж зможа вось так знайсці ён павагу, прызнанне? Напэўна, не.

Не хацелася б пераходзіць на маралепавучанне, але даводзіцца. Здзіўляльна складанае, цікавае, насычанае жыццё акаляе нас. Тысячы цікавейшых прафесій і розных спраў. Бурна развіваецца навука, якая пранікае ўжо ў нетры мікрасвету і ў бязмежнасць космасу, у тайны жывога і ў сутнасць чалавечага. Разнастайныя сферы мастацтва, чалавечых адносін. Трэба быць абсалютна безадчувальным чалавекам, каб не знайсці сэнсу жыцця ў яго разнастайнасці, не знайсці сферы замацаваць зацвярджэння і самавыражэння.

Пераважная большасць студэнтаў нашага ўніверсітэта дастаткова выразна ўсведамляе сваё месца ў жыцці. Прывядзем некалькі адказаў студэнтаў першага курса эканамічнага факультэта, групы 0-14:

— Галоўны сэнс нашага жыцця — быць карысным грамадству ў працы і вучобе, каб людзям было добра ад тваёй працы, каб усе акаляючыя цябе людзі былі шчаслівымі, — гавораць Д. Ермашэвіч, Т. Чынезава, А. Далінскі.

— Важнейшай каштоўнасцю свайго жыцця мы лічым павагу людзей, веды і яшчэ раз веды, дасягненне сваёй мары, «дзякуй», сказанае табе ад душы,— сцвярджаюць В. Касцючэнка, Т. Трыбуналава, Я. Сеўдалева і інш.

— Змагацца пры сацыялізме трэба, — выказваюць думку С. Драздоў, І. Ерамеева, Г. Рыгарэвіч, С. Міронава. — Перш за ўсё з падкопамі імперыялізму, за мір, супраць небяспекі вайны. У нашым грамадстве— з тунеядцамі, эгаістамі, п'яніцамі і мяшчанамі, з бюракратамі і раўнадушнымі да людзей, з духоўнай нікчэмнасцю і абмежаванасцю абывацелей, з іншымі заганамі.

— Цяжэй за ўсё змагацца з людзьмі, якія штучна захоўваюць сваю сапраўдную подлую душу пад лічынай зусім нармальнага чалавека, — рэзюміруе Ірына Мельнікава.

Такім чынам, аб'ектаў і мэт для барацьбы яшчэ дастаткова. Барацьба, напружанне ўсіх сіл у творчай працы, у стварэнні новага — толькі гэта прынясе чалавеку адчуванне паўнаты жыцця, яе насычанасці, цікавасці, шчасця.

Гэту размову аб сэнсе жыцця хочацца закончыць словамі студэнткі групы 0-14 Тані Градовіч:

— Жыць дзеля сябе, — сказала яна, — не цяжка, але не цікава. Жыць трэба дзеля іншых людзей, каб жыццё стала самым цікавым у Сусвеце.

У. СМІРНОЎ,
дацэнт кафедры паліт-эканоміі.

З КРЫНІЦ СТАРАЖЫТНАЙ ТУРАЎШЧЫНЫ

З назвай Тураў атоесамліваецца нешта незвычайнае, цікавае і напоўненае нейкімі цудамі. Вядома, што «Тураў — самы старажытны горад на тэрыторыі засялення плямён дрыгавічоў», — так зазначае вядомы гісторык П. Ф. Лысенка ў сваёй працы «Гарады Тураўскай зямлі», выдадзенай у Мінску ў 1974 г. Першыя летапісныя звесткі даюць падставу лічыць, што Тураў у 980 годзе быў важным эканамічным, палітычным і культурным цэнтрам Усходняй Славяншчыны.

Аб старажытнасці ваколіц Турава гаворыць многае. Хоць зніклі розныя прадметы хатняга ўжытку і мясцовага побыту, змяніўся лад жыцця жыхароў, але бытуе найвялікшы скарб народа — яго мова. Мова прабабак і прадзедаў тут захавалася яшчэ выразна.

Мовазнаўцы гавораць, што гэта —самы старажытны дыялект (гаворка) на тэрыторыі Усходняй Славяншчыны. Яго захаванню садзейнічала тое, што гэты этнадыялектны рэгіён усходняга славянства апынуўся неяк у баку ад асноўных гістарычных дарог. У ваколіцах Турава захавалася шмат агульнаўсходнеславянскіх і славянскіх старажытнасцей у традыцыйнай культуры, у побыце і, зразумела, у мясцовым дыялекце. Таму не выпадкова тураўскі дыялект прыцягвае ўвагу вучоных Інстытута мовазнаўства Акадэміі навук БССР. Актыўны ўдзел у вывучэнні Тураўшчыны прымаюць і студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта нашага ўніверсітэта.

Хіба ж не выклікае цікавасць тое, што ў кожнай вёсцы Тураўшчыны ёсць назва «Кундароўка» (апошняя вуліца ў вёсцы па напрамку з захаду на ўсход да Турава). Можа гэта асаблівая назва забудовы старажытных паселішчаў? Цікавыя назвы і старажытных вёсак у наваколлі Турава — Чэрнічы (тут жыла чэрнь), Старажоўцы (старажы), Бураўь (раней Бупразь) і г. д.

Змянілася жыццё, побыт, культура палешукоў. Але яшчэ добра захаваліся тут такія народныя промыслы як бортніцтва, ткацтва, каляндарная абраднасць.

Супрацоўнікі Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа АН БССР А. А. Крывіцкі, Г. А. Цыхун, І. Я. Яшкін і іншыя вырашылі скласці дыялектны слоўнік Тураўшчыны. Вучоныя хацелі б зрабіць не толькі юбілейны падарунак Тураву да яго тысячагоддзя, але і карысную справу для лінгвістычнай і гістарычнай навукі.

Дыялектолагі мяркуюць выдаць некалькі выпускаў слоўніка да 1980 года. Зроблена ўжо многае. Асаблівая заслуга тут належыць ініцыятару гэтай справы вядомаму мовазнаўцу Аляксандру Антонавічу Крывіцкаму, чалавеку ўлюбёнаму ў сваю справу і Тураўшчыну.

Коратка пра гісторыю экспедыцыі. Тураўшчыну пачалі вывучаць у 1968 годзе. У паняцце Тураўшчыны ўключаецца не цяперашняе адміністрацыйнае дзяленне, а многія ваколіцы (як у Жыткавіцкім, так і Столінскім раёне суседняй Брэсцкай вобласці). У вывучэнні Тураўскага дыялектнага рэгіёну прымалі ўдзел прафесар Ленінградскага ўніверсітэта У. В. Колесаў, дацэнт Варшаўскага ўніверсітэта Э. Смулкова.

Тураўскі дыялект прыцягвае ўвагу не толькі сваёй незвычайнасцю, але і старажытнасцю. У няспешнай, окаючай гаворцы тураўскіх палешукоў, аздобленай рознымі «рэшткамі» славянскіх моўных старажытнасцей (напрыклад, былыя гукі «яць» і «и» пад націскам, дзе мы зараз чуем «і» або «ы»), міжволі чуецца яшчэ далекае рэха мовы нашых продкаў. І гэта зусім зразумела. У мінулым Тураў быў уплывовым цэнтрам старажытнай Русі.

У бягучым годзе навуковая экспедыцыя ў саставе шасці чалавек, сярод якіх быў і аўтар гэтых радкоў, працавала ў старой вёсцы М. Малешаў, што на самым захадзе Гомельскай вобласці.

Цяпер цяжка высвятляць тое «колішняе», што было пачута ад сваіх продкаў дзядулямі і бабулямі ў легендах і казках. Шчырыя, працавітыя людзі жывуць на Тураўшчыне. З вялікай цікавасцю адносіліся яны да нашых «моўных раскопак», якія мы праводзілі ў людзей старэйшага ўзросту.

Кожнае здабытае намі новае слова вяло нас у таямніцы сівой мінуўшчыны, было магічным ключом для разгадкі яшчэ невядомых з'яў і паняццяў. Напрыклад, слова **крэміць** — ссякаць верх хвоі, каб яна расла ў таўшчыню (крэмлёнае дрэва, крэм). А можа яно мае прамое дачыненне да загадкавай па паходжанню, агульнавядомай усім нам назвы Крэмль?

Нялёгка ўспомніць тое старое слова, якое ляжыць у «адстаўцы». Часта здаралася і так: разам са словам — «здабыткам» з'яўляліся забытыя старыя рэчы, якія руплівыя гаспадары захоўваюць у каморах, куфрах, на гарышчы. Гэта і розныя прылады хатняга ўжытку, нацыянальная мясцовая вопратка, даматканыя «посцілкі» з лёну і саломы, посуд, сельскагаспадарчы інвентар. Такіх рэчаў не ўбачыш ні ў адным з нашых музеяў, хаця яны прадстаўляюць значную цікавасць з пункту гледжання рэгіянальнага каларыту і матэрыяльнай культуры.

Сёлетняя экспедыцыя, як і папярэднія, прынесла нам многа каштоўнага матэрыялу. Мы запісалі не адну тысячу славаўжыванняў. Дарэчы, у картатэцы будучага слоўніка ўжо ёсць больш 50 тысяч славаўжыванняў. Гэта як бы асобныя кадры кінастужкі жыцця Тураўшчыны: яго мінулага і сённяшняга.

Праца па складанню слоўніка цяпер у самым разгары. Прыцягвае ўвагу і той факт, што ён у сваім родзе будзе арыгінальны і, можна па праву сказаць, унікальны. У слоўнік увойдзе лексіка старога тураўскага дыялекту. Акрамя гэтага, ён будзе мець магнітафонныя запісы вусных гаворак, песень, размоў, цікавую калекцыю фотаздымкаў матэрыяльнай культуры і цудоўных краявідаў Тураўшчыны, «Мікратапанічны атлас» нагаданай гаворкі.

Словы, звязаныя з міфалогіяй, звычкамі і вераваннямі «тураўцоў», будуць пададзены апісальна. Напрыклад, слова **«слон»** або **«услон»** — невялікая лаўка для сядзення, акрамя лінгвістычных памет, будзе мець апісанне веравання, якое бытавала ў мясцовых жыхароў. «Пад слон падавалі дзіця малое, калі яно напалохалася, гэта паўтаралася некалькі разоў. Пры гэтым дзіця праймалі толькі хрышчанае» і г. д. Як бачым, слова **«слон»** мела нейкую магічную сілу ў паняцці нашых продкаў.

Такім чынам, рэгіянальны слоўнік Тураўшчыны будзе адлюстроўваць лексіку адной старажытнай усходнепалескай гаворкі і з'явіцца каштоўнейшым здабыткам у галіне мовазнаўства, этнаграфіі і фальклору, гісторыі. Цудоўны падарунак атрымае сівы Тураў да свайго тысячагоддзя.

М. ДАРОШКА,
удзельнік навуковай экспедыцыі Інстытута мовазнаўства імя Я. Коласа АН БССР, студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта.

ЧЫТАЧ КРЫТЫКУЕ

НАКЛАДКІ АБАНЕМЕНТА

Нядаўна я браў падручнікі ў нашай бібліятэцы. Мяне здзівіў адзін факт. Мая аднакурсніца Саварына таксама хацела ўзяць кнігі, але ёй адмовілі. Спасляліся на тое, што яна пазбаўлена праў на абанемент. За тое, што не з'явілася за патрэбнай літаратурай у адведзеныя для нашага факультэта дні. Між тым, Саварына тыдзень назад ужо брала кнігі і ў яе адрас не сказалі ні слова, хаця ўстаноўленыя тэрміны таксама ўжо прайшлі.

Я пытаюся, калі ж былі адведзены гэтыя дні для нашага факультэта? Загадчыца абанемента М. Даніленка адказала, што не памятае, так як аб'ява сарвана і знішчана.

Удакладняю сам. Для нашага факультэта гэтыя дні былі ўстаноўлены ў канцы кастрычніка. Аднак я і некаторыя мае таварышы бралі кнігі і пазней. Нас не пазбавілі права на абанемент. Чаму?

Ёсць такія студэнты, якія несвоечасова здаюць кнігі і нават губляюць іх. Аднак пакаранне аднолькавае не для ўсіх. Яму падвяргаюцца толькі асобныя чытачы, з мэтай «выхавання». Думаецца, што такое падзяленне неапраўдана. Тут павінна быць нейкая адзіная мера ўздзеяння.

Цяпер давайце зноў вернемся да першапачатковай размовы. На атрыманне кніг адводзяцца строга ўказаныя два дні. А калі ў гэты час студэнт быў моцна заняты? Здараюцца ж і непрадбачныя сітуацыі. Як быць тады?

І яшчэ. Студэнтам патрэбны кнігі і ў верасні, і ў пачатку кастрычніка, а іх па ўстаноўленаму распарадку могуць выдаць пазней — і не інакш. Не выпадкова студэнты трох груп нашага курса з-за адсутнасці падручнікаў не падрыхтаваліся да заняткаў па палітэканоміі і 18, 19 і 22 кастрычніка яны былі сарваны. Па гэтай жа прычыне некаторыя заняткі пераносіліся на пазнейшы час.

Лічу, што служба абанемента павінна быць наладжана так, каб не было ніякіх накладак і студэнты маглі без перашкод карыстацца патрэбнай літаратурай. Пазбаўляць жа права на яе карыстанне нават у выпадку асобных недарэчнасцей неразумна. Канешне, я не гавару, што трэба дараваць тых, хто неахайна адносіцца да бібліятэчнай літаратуры, не шануе яе, нярэдка псуе яе і губіць.

У. РЫТУС,
студэнт IV курса геалагічнага факультэта.

Спорт

ПОСПЕХ ГІМНАСТАЎ

У Гомелі праведзена першынство БССР па спартыўнай гімнастыцы па праграме маладзёжных гульняў. У гэтых спаборніцтвах вялікага поспеху дабіўся зборны калектыў Гомельшчыны. Упершыню юнакі і дзяўчаты нашай вобласці выйгралі першае каманднае месца, апярэдзіўшы моцны састаў мінчан. Другое прызавое месца дасталося юніёрам Гомеля.

У дасягнуты поспех найбольшы ўклад унеслі студэнты ГДУ. Гонар вобласці на маладзёжных гульнях абаранялі выхаванцы факультэта фізічнага выхавання Ігар Чуйко, Іван Цярэня, Сяргей Золін, Алег Сердзюкоў і Леанід Астроўскі з фізічнага факультэта.

На гімнастычным памосце выдатна выступіў першакурснік І. Цярэня, які заваяваў чатыры сярэбраныя і адну бронзавую медалі. Сярод мацнейшых маладых майстроў спартыўнай гімнастыкі рэспублікі Іван па суме мнагабор'я падзяліў 2 — 3 месцы. Па два медалі — сярэбранаму і бронзаваму — дасталося А. Сердзюкову і І. Чуйко. За практыкаванне на перакладзіне Л. Астроўскі атрымаў бронзавы медаль.

Цяпер зборны калектыў універсітэта актыўна рыхтуецца да розыгрышу кубка Белсавета ДСТ «Буравеснік» і першынства БССР па гімнастыцы сярод ВНУ. Спадзяемся, што нашы спартсмены паспяхова выступяць і на гэтых спаборніцтвах.

В. СІСЬКОЎ,
майстар спорту СССР, старшы трэнер зборнай каманды ўніверсітэта.

З ПОЎНАЙ ПЕРАВАГАЙ

У рэканструяванай зале ГДУ праведзены занальныя спаборніцтвы па валейболу сярод жаночых каманд па праграме круглагадовай спартакіяды студэнцкага таварыства рэспублікі. За дзве пуцёўкі ў фінал змагаліся каманды ўніверсітэта, Віцебскага медыцынскага і Гродзенскага педагагічнага інстытутаў і Магілёўскага тэхналагічнага інстытута.

Добрае майстэрства прадэманстравалі студэнткі ГДУ. Без асаблівай цяжкасці яны перамаглі ўсіх сваіх саперніц і сталі ўладальніцамі першай пуцёўкі ў фінал. Права прадоўжыць барацьбу за вышэйшыя ўзнагароды Белсавета «Буравеснік» заваявалі і віцебчанкі, якія сталі другімі прызёрамі занальнага турніру.

Вынікі VII універсіяды 1975—1976 г., прысвечанай XXV з'езду КПСС

КАМАНДЫ	Віды спорту і набрана ачкоў: крос асенні	лыжны спорт	фехтаванне	плаванне	крос веснавы	стральба	л/а	мнагабор'е ГПА зім.	мнагабор'е ГПА лет.	барацьба вольн.	цяжкая атлет.	спарт. гімнаст.	барацьба класіч.	шахматы	набрана ачкоў усяго
Эканамічны ф-т	2	2	3	1	3	3	2	6	8	3	3	2	2	4	46
Фізічны ф-т	4	3	2	2	4	5	6	4	10	2	5	4	5	2	54
Геалагічны ф-т	7	5	4	3	7	4	8	12	4	10	2	8	4	5	64
Спортфак-1	1	1	1	4	1	2	1	2	2	1	1	1	1	9	67,5
Спортафак-2	8	8	10	11	2	11	3	14	6	10	10	3	10	9	
Мехмат	5	4	6	7	5	1	5	10	14	4	4	6	3	1	77
Гістфіл	3	6	5	6	6	7	7	8	12	5	6	7	6	3	92
Біялагічны ф-т	6	7	7	5	8	6	8	16	16	6	10	5	7	9	111

Вынікі спартакіяды «Здароўе» 1976 г.

КАМАНДЫ	Віды спорту і набрана ачкоў: валейбол	шахматы	стральба	мнагабор'е ГПА зімовае	плаванне	лыжы	усяго ачкоў
I група							
Геалагічны ф-т	3	3	1	2	3	1	13
Мехмат	4	1	2	4	2	3	16
Эканамічны ф-т	1	2	4	6	6	2	21
Фізічны ф-т	2	4	3	8	1	4	22
Гістфіл	7	5	5	12	4	6	39
Біялагічны ф-т	7	8	6	10	5	5	41
II група							
К-ра фізвыхавання	1	1	1	2	2	2	9
К-ра спарт. дысцыплін	3	4	2	6	1	3	19
К-ра лёгкай атлетыкі	4	3	5	4	3	1	20
К-ра тэар. асноў ф/в	2	2	1	8	4	4	21

Заўвага: камандам у агульную суму налічаліся ачкі за першыя восем абавязковых відаў праграмы і за тры — па выбару з астатніх: факультэт фізвыхавання выступаў дзвюма камандамі, ачкі якіх складзены і падзелены папалам; па мнагабор'ю ГПА ачкі налічваліся з каэфіцыентам 2; за неўдзел у адным з відаў праграмы камандам налічаліся штрафныя ачкі.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю, Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, галоўны корпус ГДУ, П. 5-3, Т. 6-27-71. Фармат 600×420 мм. Тыраж 2000 экз.

АЗ 00388. Заказ 7274.